



**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtvte
Et Statv Religionis**

Qvo Quid Contineatvr, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

VI. Quæ conditiones requirantur ex parte vouentis, vt prædicta
scholasticorum vota fiant valida?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

quod nomine *professionis* significabant, ut dixi, quia tunc non erat alius modus incorporandi in religionem: illud autem materiale est, & ideo non obstat, quominus sub formali decisione talis iuris, hic status comprehendatur, siue illa pertineat ad fauorem, siue ad rigorem.

VII.

Objectiones ex doctrina Nauarri contra hanc positionem tractantur, & refutantur.

Contra hanc verò partem posset quis obijcere multa, quæ Nauar. affert. conf. 6. de statu monach. ubi contendit sub nomine *professionis monialium*, non debere comprehendere quoddam oblatas sub quadam dispositione rigorosa: & illa occasione significat in simili dispositione *professionis* nomen nunquam debere extendi ad ea quæ propriè, & in rigore professio non est. Veruntamen si attentè legatur, loquitur de professione ut distinguitur ab omni oblatione, seu donatione personæ, quæ non constituit illam verè, & propriè religiosam, qualis erat in illis oblationibus, & tunc rectè procedunt omnia quæ adducit. Nihil autem nobis obstat, qui loquimur de vinculo constituyente verum, ac proprium religiosum, & ideo non putamus comprehendere sub talibus decisionibus iurium per argumentum à simili, vel à paritate rationis, sed per proprietatem religiosi status, & vinculi quo constituitur, de quo talia iura loqui intendunt, & sub illa ratione illum significat per talia verba. Quæ resolutio multis alijs particularibus exemplis declarabitur capite sequenti, & in discursu materiæ.

VIII.

Ad secundam confirmationem aduersarij respondetur.

Vltima confirmatio, & obiectio, contra prædictam veritatem, facta in eodem cap. 3. initio, sumebatur ex forma ipsa vouendi, & ex ipsiusmet verbis constitutionum Societatis, ad quam iam ex parte responsum est, omitti in illa forma verbum *profutendi*, quia iuxta communem vsum significare solet traditionem cum voti solennitate, & solum vsurpari verba *vouendi*, & *promittendi*, ut indicetur talia vota esse simplicia, non tamen propterea excludi veram traditionem personæ, quæ per eadem vota fit Societati, ut Gregor. XIII. declarauit. Et in ipsis constitutionibus erat alias sufficienter expressum, cum dicant, per hæc vota scholares admitti, & incorporari in Societate, & membra eius fieri, ut etiam in i. cap. huius libri num. 4. inculcauimus. Quod autem in ea forma vouendi non exprimitur distinctè promissio, Prælati Societatis facta, sicut exprimitur in forma admittendi coadiutores formatos: nõ ideo est, quia in re ipsa scholares etiam non se obligant Societati, eiq; tradant ius in se ipsos, ut iam in c. i. huius lib. nu. 7. attigimus, sed solum factum videtur, ad distinguendum gradum scholarium, à gradu coadiutorum formatorum: nam hi licet solennia vota non emittant, constituuntur iam in termino: neque vltra progredi debent in statu, seu gradu Societatis, ac propterea maiori quodam vinculo morali, cum ipsa Societate coniunguntur, & extra omne genus probationis constituuntur, & ipsa Societas artius obligatur ad eos retinendos perpetuo, nisi denuo per crimina, & contumaciam in illis reddantur indigni. Ad hoc ergo significandum illi expressè vota emittunt in manibus Prælati, cui se expressè obligant, & ipse eos admittit. Scholares verò licet incorporentur Societati, non tamen vt in eo gradu semper maneat, sed vt sic incorporati adhuc amplius probentur. Et ideo licet Societas debeat eos retinere, quandiu rationabilis causa dimittendi non subest, tamen ad hoc iudicandum liberior est, & minor causa sufficit, & ad eam explorandam probatio ordinatur: ad hanc ergo libertatem Societatis significandam, dicuntur vota illa non fieri in manibus Prælati, sed soli Deo, scilicet, quantum ad expressam formam promittendi, quantum implicitè, & in actu exercito (vt sic dicam) talis obligatio ex ipsa traditione, & incorporatione contrahatur. Et ob eam Franc. Suar. de statu relig. Tom. I. V.

dem causam fit ibi promissio ingrediendi Societatem, scilicet, quoad aliquem vltimum gradum & terminum eius, sic enim *Societatis* nomen eo loco sumitur, quod non obstat, quin alio modo eadem personæ, verè, ac propriè ex tunc incorporentur Societati, prout comprehendit omnia membra sua, iuxta ea, quæ de significatione huius vocis in lib. i. cap. i. num. 13. adnotauimus.

CAPVT VI.

Quæ conditiones necessariae sint ex parte vouentis, ut hæc vota scholarium valide fiant.

AD questionem hanc applicari possunt ferè omnia, quæ in toto libro de professione religiosa in genere latè diximus superiori tomo. Quauis enim hæc incorporatio scholarium non sit vera professio in rigore præcedenti cap. declarato: tamen quia cum illa conuenit in traditione, & in substantia votorum, atque adeò in contractu ex quo oritur vinculum inter religiosum, & religionem: solumque differt in modo obligationis ex parte religionis, & consequenter in absoluta perpetuitate, & indissolubilitate talis vinculi ex utraque parte: ideo multæ, & ferè omnes conditiones requisitæ ad valorem professionis, requiruntur etiam ad præsentem incorporationem: propter differentiam verò dictam: explicandum à nobis est an exceptio aliqua, vel limitatio, aut declaratio hic adhibenda sit, quod faciemus breuiter per singulas discurrendo. Prius tamen in genere duo animaduertunt. Vnum est, quasdam ex dictis conditionibus esse ex natura rei necessarias, propter morale vinculum, quod per professionem contrahitur, ut sunt vsus rationis, liber consensus, &c. Et de his indubitatum est, etiam in hac incorporatione esse necessaria, quia etiam hic contrahitur morale vinculum. Aliæ verò sunt conditiones requisitæ de iure positio, & de his potest esse res magis incerta. Ad iudicium autem ferendum applicanda erunt principia in superioribus tom. videlicet præceden. & in libro 2. cap. 3. posita. Alterum est: Conditiones quasdam requiri ex parte religiosi, alias ex parte religionis. De prioribus ergo in præsentem cap. dicemus, de posterioribus in sequenti.

Notationes ad præcedentia.

Prima conditio est, ut ante secundum ingressum præcedat integer annus nouitiatus. Et secundum huic similis est, ut professio non fiat ante expletum 6. annum ætatis. Quæ duæ conditiones, licet in antiquo iure fundamentum habeant, nunc maxime vigent, & necessariae sunt ad valorem professionis ex decreto Concilij Tridentini. sessio. 25. cap. 15. de regular. Dubitari autem potest, an decretum illud hæc etiam vota, & incorporationem scholarium in Societate comprehendat. Ratio autem dubitandi est, quia ibi solum loquitur de professione, & ad illam postulat illas duas conditiones, vnde subdit: *Professio autem antea facta, sit nulla*: hæc autem non est professio in toto rigore iuris: ergo cum illa lex rigorosa sit, restringenda est, ut hoc vinculum non comprehendat. Confirmatur, quia illud decretum irritans, ideo præcipue factum videtur, quia professio semel valida, est absolute indissolubilis, & ideo difficile habet remedium, si semel valide fiat, quantumuis temerè, & inconsiderate fiat. At verò hoc vinculum scholarium Societatis non est ita indissolubile simpliciter: neque habet remedium adeo difficile: ergo non est cur sub illa lege comprehendatur. Nam hæc ratio declarat, decretum illud cadere in professionem

II. An duæ priores conditiones ad professionem requirantur etiam ad vota scholarium Societatis.

nem solennem quatenus talis est, & ideo non comprehendere incorporationem hanc iuxta regulam cap. præced. nu. 5. positam. Vel saltem quatenus hoc non sit certum, sufficit rem esse dubiam, vel lex illa quoad hanc partem coarctanda sit potius, quam extendenda. Propter quæ hæc pars, aliquando probabilis mihi visa est, quia vota simplicia, non solent ab Ecclesia irritari hoc genere irrationis antecedentis, ut superiori tomo in proprio loco explicavi: tota autem obligatio, quæ in hoc vinculo cum Societate nascitur, aut est votorum simplicium, aut non transcendit ordinem, & modum eius.

III.

Re tamen attentius considerata, verum existimo illas duas condiciones requiri ad valorem huius incorporationis, eamque sub nomine professionis fuisse ibi à Concilio comprehensam. Primò, quia decretum illud pertinet ad voti solennitatem, sed ad modum assumentis, & constituendi statum verè religiosum, ut satis significant illa verba: *In quacunque religione tam virorum, quam mulierum professio fiat*. Quod perinde fuit, ac si diceretur, Nemo ad religionem assumatur, vel religioni incorporetur: verba enim illa in omni proprietate hunc sensum admittunt. Intentio autem Concilij fuit in hoc modum ponere, & generalem regulam statuere pro omnibus religionibus, nec verisimile est, cum iam esset instituta, & approbata Societas, omnino illam prætermisisse, & liberam reliquisse, ut in quacunque ætate pubertatis, & sine probatione posset ad hunc gradum religiosus admitti: maxime cum hic status religiosus etiam quoad hunc gradum valde difficilis sit: & ex parte obiecti, seu materiæ, ac modi vivendi cum quocunque alio comparabilis, ut lib. 1. cap. 3. a. num. 4. & cap. 7. num. 6. ostendit: ex parte autem vinculi, licet videatur aliquantulum minus indissolubile, tamen illud totum est ex parte religionis, & in eius commoditatem: Concilium autem in hoc decreto consulere magis voluit commodis, & imperfectæ deliberationi ipsius religiosi, quæ non minus unicuique necessaria est in assumptione huius status, cum ex parte sua omnino se tradat & obliget, ac perpetuò ligatus maneat; nam si quod remedium adhiberi postea posset: illud solum est ex parte religionis, quando ipsa iudicaverit sibi convenire, nam ex parte religiosi, solum illi superest remedium dispensationis, quod longè difficilius est in toto hoc statu, quam in quibuslibet votis simplicibus extra statum religiosum factis, ut in cap. 8. ostendamus.

IV.

Accedit quodd si Concilium voluisset Societatem ab hac regula excipere: id profectò aliquo modo insinuasset, sicut in cap. sequenti fecit excipiens Societatem à generali regula, quam traderat, ut expleto anno probationis, novitij, vel ejiciantur, vel ad professionem admittantur. Existimo enim illam exceptionem non solum, vel potius non tam fuisse positam à Concilio propter professionem solennem, quæ post multos annos in Societate fit, quam propter hanc incorporationem scholarum, quæ non post annum, sed post biennium fit. Nam solennis professio, ex ipsis verbis legis intelligi poterat excepta: quia lex illa solum loquitur de professione, quæ immediatè post probationem à novitijs fit, & per illam præcipuè voluit Concilium commendare, ut novitij aliarum religionum non diutius, quam per annum in novitiatu detineantur: in Societate autem nec solent fieri professio solennis immediatè post novitiatum, nec propter delationem eius detinentur novitij diutius in probatione, sed iam religiosi in quodam inferiori gradu, & ideo ex ipsa forma talis legis videri poterat non comprehensa Socie-

tas quoad professionem solennem. Præcipuè ergo videtur Concilium per illam exceptionem concedere, ut novitij Societatis vltra annum possint in probatione detineri, priusquam in quæcumque gradum huius religionis incorporentur: ergo nomine *professionis* intellexerat, non tantum professionem solennem, sed quæcumque receptionem ad verum statum religiosum: ergo etiam in superiori capite eodem modo de professione loquutum fuerat.

Deniq; quatenus hæc lex videatur rigorem continere, tamen re vera potius continet favoris gratiam: amplianda ergo est ad totum statum religiosum. Antecedens declaratur, quia quodd professio fieri non possit intra annum novitiatum, favor est religiosi, quodd autem non fiat ante certam ætatem, publicè utilitatem religionis respicit, ut dixit Navar. conf. 25. de regular. quod incipit, *In ordine Minorum*. Vel certè (ut ego existimo) utrumque redundat in utriusque utilitatem. Nam etiam est magnum commodum religiosi, ut non ligetur ante certam ætatem, in qua perfectius deliberare possit, sicut est commodum eius non posse ligari ante sufficiens vnius anni experimentum. Et è converso etiam hæc pars de integro anno novitiatum publica utilitas est religionis, quia non minus in eius favorem, quam religiosi introductus est novitiatum annus, iuxta cap. ad Apostolicam, de regular.

Tertia conditio ad professionem necessaria est, ut non fiat ex metu cadente in constantem virum, *Tunc ergo de qua conditione eadem dubitatio, quæ de præcedentibus tractari potest, quia, ut diximus, tom. super. hæc conditio non est necessaria iure nature ad valorem professionis, sed tantum iure canonico*. Et ideo dubitari potest an hic modus professionis, seu incorporationis nostrorum scholarum sub illo iure antiquiori comprehendatur. Eodem tamen modo affirmandum censéo. Primò, quia non irritans religionis professionem ex metu factam, fundatur in difficultate & proprietate status religiosi, quæ in hoc statu inveniuntur, quantum est ex parte obligationis, & mutationis vite ipsius religiosi. Secundo, quia caput vnicuique *de his quæ p.* in quo maxime illa conditio fundatur, licet in particulari loquatur de muliere, quæ monachalem habitum in vita susceperat, metu mortis monachatum ingrediens, nihilominus definitionem continet generalem, & in ea non consideratur, nisi *an sumit mortis religionem intravit*, ut in fine textus dicitur. Quæ verba generalia sunt, & cum omni proprietate in hunc ingressum scholarum conveniunt. Vnde obiter infero hos scholares approbatos etiam comprehendendi sub illo decreto Concil. Trident. sess. 25. cap. 19. de regular. *Quicumque regularis præstat seipsum per votum & metum ingressum esse religionem, aut etiam dicat se non esse atatem debitam professionem fecisse, &c. non audiat se quatenus intra quinquennium, &c.* Nam idem quinquennium, vel potius existimo servandum esse ad similem, seu proportionatum effectum, respectu votorum, seu incorporationis horum scholarum: atque adeo nomine *professionis* ibi comprehendendi, quia illa etiam constitutio non respicit principaliter solennitatem voti, sed stabilitatem religiosi status, & quæcûq; personarum regularium. Vnde (quod notandum est) idem significare videntur in illo cap. *ingressus religionem, & professus*, quia clarum est non esse fibi istam, sed de ingressu ad novitiatum, sed ad ipsum religiosum statum, hunc enim oportet liberè fieri, & de metu consistat autem sub nomine *ingressus religionis* comprehendendi hunc ingressum scholarum: ergo etiam sub nomine *professionis*.

Atque hinc etiam infero, eodem modo in hoc ingressu, sicut in quacunque alia professione, requiri conditionem quartam, nimirum, ut consentia præli-

præstitus ad talem actum non fit per dolum, vel ignorantiam, vel deceptionem in re graui extortus. Imò in hoc res certior est, quia hæc conditio non iure positio, sed naturali necessaria est, eo quod talis ignorantia non solum faciat inuoluntarium secundum quid, sicut metus, sed simpliciter causat non voluntarium, vt in superioribus declaratum est: consensus autem voluntatis tam necessarius est in hac incorporatione, sicut in quacunque alia.

VIII. De quinta verò conditione, quæ est libertas à legittima seruitute, nihil hic addere necesse est, quia iam supra lib. 2. cap. 5. nu. 25. vidimus, licet seruitus iure communi impediatur, & non dirimat professionem subsequatam, ex speciali tamen iure Societatis esse impedimentum inhabilitans personam quando seruitus durat.

IX. De matrimonij etiam vinculo, cuius carentia posset, vt sexta conditio postulari, etiam ibidem à numero 22. diximus, quomodo in Societate necessaria sit, etiam ex proprio, & speciali iure illius, & ideo licet hic etiam habere possit locum quæstio, an iura quæ irritant professionem factam ab vno coniuge sine licentia alterius post consummatum matrimonium locum habeant in scholasticis Societatis, tamen hic minus est necessaria, quia ex speciali iure Societatis constat hoc esse impedimentum irritans ingressum, atque adeo inhabilitans personam ad quemcunque gradum Societatis.

X. Imò licet iure communi interdum valeat professio vnus coniugis, sine legitima conuersione alterius, qui licentiam dedit, cum moderationibus in iure expressis, & superiori tomo declaratis: nihilominus in Societate mihi probabilissimum est, nec professionem, neque hanc scholasticam admissionem validam esse, nisi plenè, ac perfectè tollatur illud impedimentum, quoad omnem obligationem redeundi vnquam ad consortium vxoris, vel redeundi debitum, etiam si ipsa petat, quomodo non tollitur plenè hoc impedimentum, nisi cum facultate vxoris, simul concurrat legitima conuersio eius. Hoc autem colligo ex ipso iure Societatis à Pontificibus confirmato. Nam in cap. 2. Examinis absolūtè ponitur vt impedimentum irritans matrimonium consummatum. In cap. verò 3. lit. C. additur declaratio. Nisi adiunctæ conditiones illæ, quæ exiguntur, vt coniugatus religionem ingredi possit. Et in 1. p. Conflit. cap. 3. lit. F. apertius declaratur, tunc hoc definire esse impedimentum, quando à coniuge facultas concederetur, seruatis aliis circumstantiis quæ iuxta sanam doctrinam, & vsum sanctæ Ecclesiæ solent obseruari. Non ergo tollitur impedimentum per solam facultatem coniugis, nisi concurrant aliæ circumstantiæ, quæ omnino liberam, & expeditam relinquunt personam, ad sumendum statum religiosum, & permanendum in illo sine vlla iniuria coniugis, etiam si ipsa postea velit maritum reuocare.

XI. Septimò loco diximus eodem tomo, ad has conditiones pertinere, vt persona professionem emittens in dignitate Episcopali constituta non sit. Circa quam nihil speciale est in Societate institutum, aut declaratum. Certum tamen existimo illud commune ius à fortiori habere locum in hoc ingressu Societatis, quia etiam in professione eius citra omne dubium locum habet: non enim potest Episcopus sine licentia Pontificis professus in Societate fieri: multò ergo minus poterit in quolibet inferiori eius gradu constitui, nec de hoc oportet plura dicere: quia non solum res clara est, verum etiam casus in quo aliud contingat, vel interueniat, videtur moraliter impossibilis: quacunque autem ratione cogitetur, applicari ad illum potest tota doctrina circa professionem illo loco data.

XII. Octaua conditio assignari potest, vt persona non Franc. Suar. de statu relig. Tom. IV.

fit ligata professione alterius religionis. Quæ quidem conditio ex iure communi solum procedit de religione, quæ strictior sit in Societate autem ex iure speciali extenditur ad quamcunque religionem, etiam laxiorem: imò non solum ad professionem in illa, sed etiam ad primum ingressum, seu habitus receptionem: nam hoc est vnum ex impedimentis irritantibus ingressum Societatis, & quamcunque incorporationem cum illa, vt in superioribus visum est, lib. 2. c. 1. à n. 16.

Nonò impedire multum solet ingressum religionis, saltem ne liceat, obligatio ad parentes grauius indigentes, & ideo immunitas ab hac obligatione solet etiam inter condiciones ad professionem necessarias numerari. De qua nihil speciale in præfati dicendum occurrit: nam commune ius, & generalis doctrina tom. super. data ad hanc etiam scholasticum nostrorum admissionem applicanda est. Vnde quoad hanc partem non est dubium, quin sub professionis nomine comprehendatur. Ratio est, quia quantum est ex parte sua, ita se tradit, & obligat religioni, & muneribus eius ad diuina obsequia sic religiosus Societatis, sicut quilibet alius professus, quæ traditio, & obligatio ita est iniuriola parenti, sicut qualibet professio, quia ex se ita impedit obsequium eius. Tamen sicut professio facta contra huiusmodi debitum, & obligationem, non est ipso iure nulla, licet illicitè fiat: ita etiam in præfati admissione, & vota scholasticis indebitè facta contra eandem obligationem, non sunt irrita ipso facto, quia nullum est positium ius commune, aut proprium Societatis, quo irritentur. Neque etiam ex sola natura rei sequitur talis irritatio, quia vinculum ipsum religiosum non repugnat formaliter, cum illo debito ad parentes, sicut de professione dictum est: est enim in præfati eadem, vel maior ratio, cum hoc vinculum scholasticum Societatis aliquid ex parte minus rigorosum sit. Quapropter ex peculiari instituto Societatis poterit ipsa in simili casu iure, ac merito irritare tale vinculum quod alia religiones non possunt facta professione: quia neque ex intentione sua, neque ex approbatione Pontificum sibi referunt talem facultatem in ipso contractu professionis, sicut referuat Societas in hac scholasticam admissionem. Cum autem facultatem habeat, & illa causa sit valde iusta, præsertim quando debitum ad parentes antecessit ipsam incorporationem, non est dubium, quin licitè possit illam irritare, & scholarem liberum dimittere, vt parentibus inferuiat.

Quin potius quæri potest, an ad hoc etiam teneatur Societatis Prælati? Sed in hoc eandem censo rationem esse de Societate, & de quacunque alia religione, quantum ad obligationem dandi facultatem suis religiosi, iam incorporatis in quocumque gradu, vt parentibus indigentibus subueniant. Nam ius illud, quod sibi Societas referuat ad dimittendum scholarem approbatum ex iusta causa, non inducit specialem obligationem dimittendi illum propter commodum parentum, quia ius illud non ad bonum aliorum, sed ad bonum ipsiusmet religionis ordinatur. Deinde quia vel talis est casus, in quo teneatur Societas facultatem concedere religioso, vt subueniat parentibus necne? Si ad hoc non tenetur, multò minus tenebitur dimittere illum, vt per se constat: si autem ad illud tenetur, considerandum ulterius erit, an retinendo statum religiosum, possit quis illi obligationi satisfacere, alia media, & industriam adhibendo religioni retenta. Et tunc clarum est non teneri Societatem ad dimittendam omnino personam (quicquid sit an possit) quia obligatio illa solum cogit ad necessaria. Loquor autè de obligatione illa ex vi sua, seu ex vi iuris talis parentis: Nam ex parte ipsius Societatis

XIII. Quid de noua conditione, ne grauius seruiant professores parentibus suis.

Societas licet possit dimittere scholarem pro subueniendo parenti grauius agent.

XIV. Non tamen tenetur dimittere vi talis indigentia.

Teneri tamè aliquando

poterit ex vi
sui debiti
regimini.

tatis poterit sepe ad bonam eius conseruationem expedire, potius liberū dimittere scholarem, quam permittere, vt retento habitu, & nomine Societatis, ministerijs, & actionibus vacet, quæ subuentio- ni parentum poterunt esse necessaria, & tunc obli- gari poterit prælati Societatis ad dimittendum subditum, non tam ex iure ipsius subditi, seu parē- tum eius, quam ex vi sui muneris in ordine ad de- bitum regimen Societatis, vel certè ex coniunctio- ne vtriusque: quia non potest alio modo vtrique sa- tisfacere, scilicet parenti, & Societati. Discernere au- tem an hoc vel illud expediat, aut moraliter neces- sarium sit, negotium est prudentiale, & ideo iudi- cio viri prudentis relinquendum est, qui si recta in- tentione, & facta mediocri diligentia morali pro- cedat, practicè coram Deo non errabit.

XV.
In obligatio
ne ex vi
sui indigen-
tia equipa-
rantur pro-
fessu quibus-
vis scholaris
Societatis.

Distinctio de
indigentia
parentum
ante vel so-
lum post
professionem
filii.

Quando verò in huiusmodi euentu teneatur Societas facultatem concedere subdito, vt paren- ti subueniat, & ipse etiam teneatur illam procura- re, eo quod parenti subuenire obligatus sit, censeo etiam ex generali doctrina superiori tomo data de religionis professis, esse definiendam. Iudico enim quoad hanc partem & scholares in Societate ap- probatos esse æquales quibuscunque religionis pro- fessis, & obligationem Societatis in eadem parte non esse maiorem, quam sit in quacunque religio- ne, propter fundamentum num. 13. & 14. infinu- atum, scilicet, quia & hi religiosi Societatis æquè se tradunt, & moriuntur mundo ex parte sua, ac qui- libet alij professi, & ius illud dimittendi, quod sibi Societas referuat, non est propter alios, sed propter seipsam, suumque commune bonum. Quapropter multum hic referre existimo distinctionem citato tomo datam: considerandum nimirum esse, an ne- cessitas parentis, & actualis obligatio filij antecesserit religiosum statum susceptum, vel postea neces- sitas exorta sit. Nam in hoc posteriori casu multo minor est obligatio tam religiosi, quam religionis, & ideo in illo religiosus Societatis satis erit securus in conscientia explicando religioni necessitatem pa- rentis, & postea obediendo religioni, & sequen- do iudicium eius, quia in eo casu maius sine dubio est ius religionis, & religiosus non potest ipsa inuita, & cum aliquo eius præiudicio, parenti sub- uenire: neque ipsa etiam ad hoc tenetur concedere facultatem cum aliquo præiudicio suo, sed solum poterit obligari ex charitate, quando magnum reli- gionis incommodum non intercedit. At verò in priori casu, quando necessitas præcessit, & durat, multo maior est obligatio tam religiosi, quam reli- gionis. Ad vtrumque potest applicari doctrina sæpius relata: nihil enim hic speciale occurrit, præter id quod annotauimus de facultate peculiari, quam habet Societas ad liberum dimittendum religio- sum in eo euentu.

XVI.
Decima con-
ditio ad pro-
fessionem
quousque loci
habeat in
dictis scho-
laribus.

Decimò inter has conditiones ponitur, vt religio- nem professurus, non sit alijs debitis, aut reddendis rationibus obligatus. Hanc ergo obseruari etiam necesse est in admittendis scholaribus. Societatis: nā quoad hoc etiam eorum vinculum cuiuscunque pro- fessione æquiparatur, vt in proximo puncto expli- catum est: procedit enim hic eadem ratio. Quia ve- rò per hæc vota scholarium Societatis, non statim amittitur omnium bonorum proprietates, licet ita ligetur, vt iam non liceat vti illis, vt propriis: ideo ex hac parte sæpius fieri potest, vt debita minus im- pediant hoc vinculum cum Societate quam profes- sionem. Similiter, quia hæc vota non faciunt inca- pacem hereditatis propter certam spem illius, pos- set aliquando esse licitum hoc vinculum, non ob- stantibus debitis, quando non est licita professio: præsertim si maneat in seculo, nō aliunde sperare- tur facultas soluendi debiti, quā ex tali hereditate, quia tunc non fieret impotentior ad soluendū per

huiusmodi vota. Atque eadem ratione, si quis ha- bens debita propter impotentiam soluendi admi- tatur ad hæc vota, & postea casu eueniat, vt in ali- qua hereditate succedat, tenebitur priora debita soluere: nec Societas poterit illum impedire, quia obligatio non fuit extincta, sed impotentia solum exculabat: quod in Societate multo facilius est, cum ipsa nullum acquirat ius, nec succedat in bonis re- ligiosorum, nisi ei voluntariè donentur. Solutio autem debitorum præferri debet donationi vo- luntariæ, etiam piz. Atque hæc de conditionibus ex parte videntur.

CAPVT VII.

Que conditiones requirantur ex parte religionis,
vt vota scholarum valide fiant.

QVod attinet ad conditiones requisitas ex parte Religionis, quas iam tomo superiori signa- uimus, & omnes in hac etiam receptione necessariæ sunt, retenta solum differentia in modo acceptan- di traditionem religiosi, & obligandi religionem ipsam. Iam enim supra cap. 1. a numero 6. explica- uimus Societatem in hac receptione scholarium non simpliciter obligari, sed retinere, ac referre sibi potestatem eos dimittere liberos simpliciter, etiam quoad vinculum, si id expedire consulerit. Nihilominus commune est his votis, & incorpora- tioni scholarium cum quacunque alia professione, vt non possit fieri ab ipso vouente solitarie, aut o- mnino secretè: talia enim vota non sunt vota So- cietatis, neque habebunt vim incorporandi in illa, & consequenter nec religiosum statum constituent. Oportet ergo vt fiant coram aliquo, qui potesta- tem habeat incorporandi in Societate in tali gra- du, & consequenter ad hunc effectum illa acceptet, & ipsam religionem obliget modo debito, & pro- portionato, quem magis in 9. c. declarabimus. Sic ergo acceptatio religionis necessaria in presenti est, ita ex parte religionis necessariae sunt conditiones, quæ in alijs religionibus ad professionem necessa- riæ esse solent.

Prima conditio religionis est, vt sit approbata per Apostolicam Sedem iuxta cap. vltim. de religio- domib. & vnicum eodem tit. in 6. Hanc verò con- ditionem in Societate inueniri satis in superioribus approbatum est. Fuisse autem necessariā, vt talia vota appro- barentur, & valide fieri possint, in ipsius bullis Pon- tificis pro certo supponitur, estque manifestum ex dictis iuribus, vbi omnis noua religio prohibetur, nisi specialiter fuerit a Sede Apostolica approbata, & præcipitur, vt omnis qui in religione conuer- ti voluerit, vnam ex approbatis assumat. Certum est autem, per hæc vota, & receptionem in Societatem, ita aliquem conuertere ad verum statum religiosum: ergo non potuissent habere hanc vim, nisi talis re- ligio fuisset ab Ecclesia approbata. Et ob hanc rem quauis à principio ita fuerit approbata, vt pote- ritas recipiendi esset ad certum numerum limitata, id satis iudicatum non fuit, vt plures recipi possent non solum licitè, verum etiam nec validè quoad religiosum statum, & ideo ab eadem Sede Aposto- lica approbatio facta est, & potestas collata abique vlla numeri determinatione.

Secunda conditio necessaria est, vt hæc vota fiant coram illo, qui potestatem habeat admittendi in corpus Societatis, iuxta eiusdem Societatis con- stitutiones. Patet primò ex generali ratione, quia admittere aliquem in membrum alicuius commu- nitatis, est actus potestatis superioris, siue illa pote- stas in tota communitate, siue in capite reideat. Se- cundo id patet ex constitutionibus Societatis nam propter